

SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Trh práce:

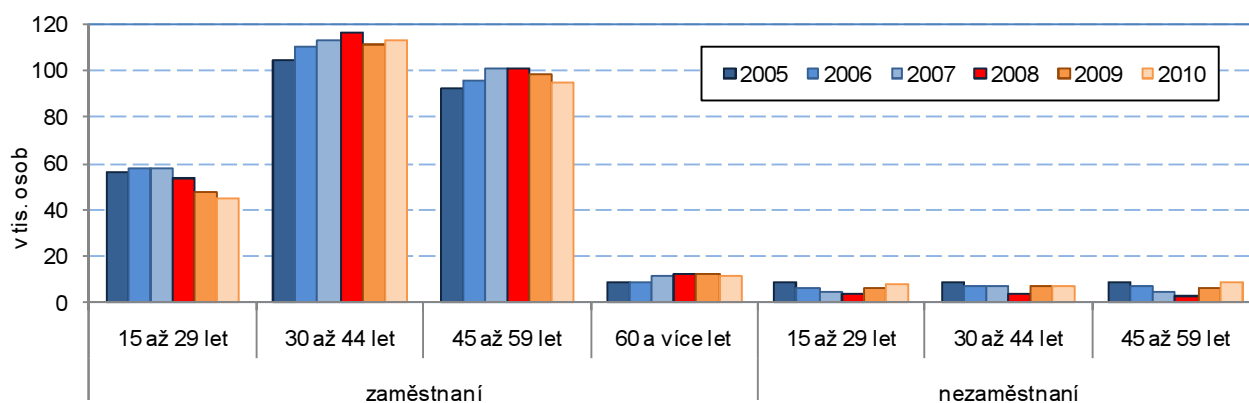
Pracovní síla klesá

Trh práce byl v posledních třech letech výrazně ovlivněn dopady světové hospodářské krize. Pracovní síla v kraji dosáhla svého maxima v roce 2007, kdy představovala 299,0 tis. osob. Od tohoto roku se ve vývoji uplatňují zcela opačné trendy než v předcházejících letech. Pracovní síla klesá a roste počet neaktivního obyvatelstva. V roce 2010 se pracovní síla snížila na 288,5 tis. osob, což představuje proti roku 2007 pokles o 3,5 %. Počet neaktivního obyvatelstva vzrostl o 5,5 %. Tento vývoj se projevil ve struktuře populace ve věku 15 a více let snížením zastoupení pracovní síly na 56,8 % z 59,0 % v roce 2007.

Klesá i počet zaměstnaných

Meziroční nárůst zaměstnaných v národním hospodářství (NH) ve Zlínském kraji byl naposledy zjištěn v roce 2008. V následujícím roce byl zaznamenán nejvyšší meziroční pokles za posledních deset let, a to 13,7 tis. osob. Snížování počtu zaměstnaných pokračovalo i v roce 2010, kdy došlo k poklesu o dalších 5,7 tis. osob a v NH bylo zaměstnáno 264,0 tis. osob.

Graf 12 Ekonomicky aktivní podle věku ve Zlínském kraji v letech 2005 až 2010

Během pěti let klesl počet zaměstnaných ve věku 15 – 29 let zhruba o pětinu

U zaměstnaných ve věkové skupině 15 až 29 let se trend růstu zastavil nejdříve. V souvislosti se zvýšením počtu studujících na vysokých školách se za období 2005 až 2010 snížil počet zaměstnaných v uvedené věkové kategorii o 11,5 tis. osob. Ve věku 30 až 44 let klesl počet zaměstnaných v posledních dvou letech o 2,9 % a ve věku 45 až 59 let o 6,5 %. Stoupající trend počtu zaměstnaných ve věku 60 a více let skončil až v roce 2009, v následujícím roce již došlo k poklesu o 6,6 %.

Míra zaměstnanosti jedna z nejnižších

Míra zaměstnanosti žen po roce 2005 rostla do roku 2007 na 46,8 %, pak se meziročně snižovala až na 43,2 % v roce 2010. U mužů nastal pokles až v roce 2009, ale jednalo se o výrazný propad, kdy míra zaměstnanosti klesla o 3,7 procentního bodu. Trend pokračoval i v následujícím roce a míra zaměstnanosti spadla v roce 2010 na 61,4 %. Protože se většina mladých lidí ve věku 15-20 let připravuje na své budoucí povolání a na trh práce ještě nevstupuje, zatímco starší věkové skupiny (65 a více let) naopak z trhu práce odcházejí, rozhodující věkovou skupinou jsou zde 20 až 64 letí. Míra zaměstnanosti této skupiny poklesla za poslední dva roky o 4,7 procentního bodu. V mezikrajském srovnání se kraj přesunul z 6. příčky v roce 2008 na 11. pozici v roce 2010.

Třetí nejnižší míra ekonomické aktivity v ČR

Pokles míry ekonomické aktivity po roce 2007 o 2,2 procentního bodu na 56,8 % v roce 2010 byl nejprudší ze všech krajů. Míra ekonomické aktivity mužů 66,1 % byla pod úrovní ČR o 2,0 a o 1,2 procentního bodu byla hodnota 48,1 % u žen.

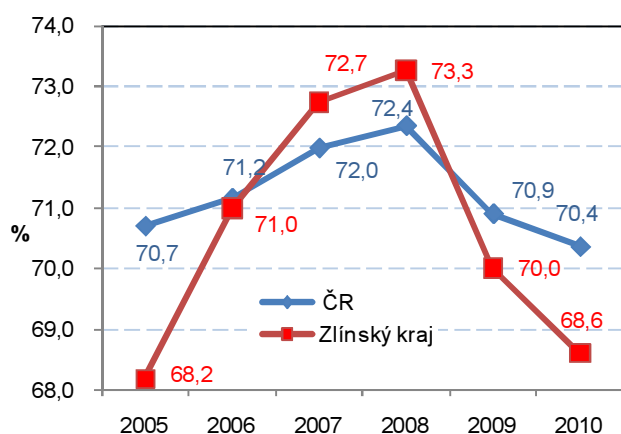
Druhé zaměstnání měli častěji muži

Po velkém nárůstu v roce 2009 (o 30,1 %) mírně klesl počet osob s druhým zaměstnáním (o 5,5 %). V roce 2010 mělo v průměru 5,5 tis. osob druhé zaměstnání, z toho 56,0 % mužů.

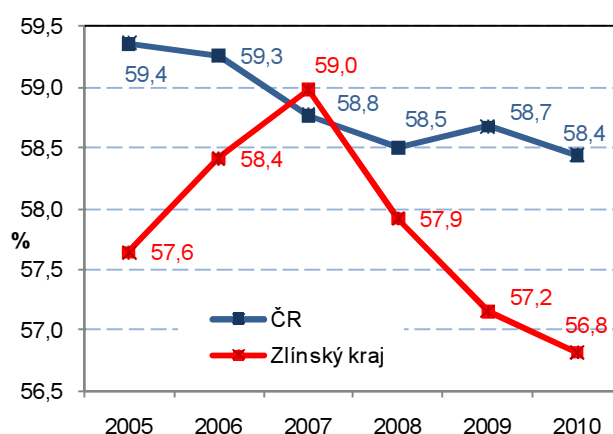
Nezaměstnaných přibývá

Na základě výsledků výběrového šetření pracovních sil, prováděném terénními zaměstnanci ČSÚ, vzrostl počet nezaměstnaných v kraji v roce 2010 meziročně o 3,3 tis. na 24,5 tis. osob. Tento nárůst představoval jednu třetinu přírůstku v předchozím roce, kdy došlo k prudkému nárůstu nezaměstnaných (o 9,9 tis. osob). Nejrychleji proti roku 2009 rostly počty nezaměstnaných ve věku 55 až 59 let (o 89,5 %) a 50 až 54 let (o 50,1 %). K poklesu o 35,7 % došlo u 30-34 letých a mírný pokles nastal i u osob ve věku 45-49 let.

Graf 13 Míra zaměstnanosti osob ve věku 20 až 64 let v letech 2005 až 2010

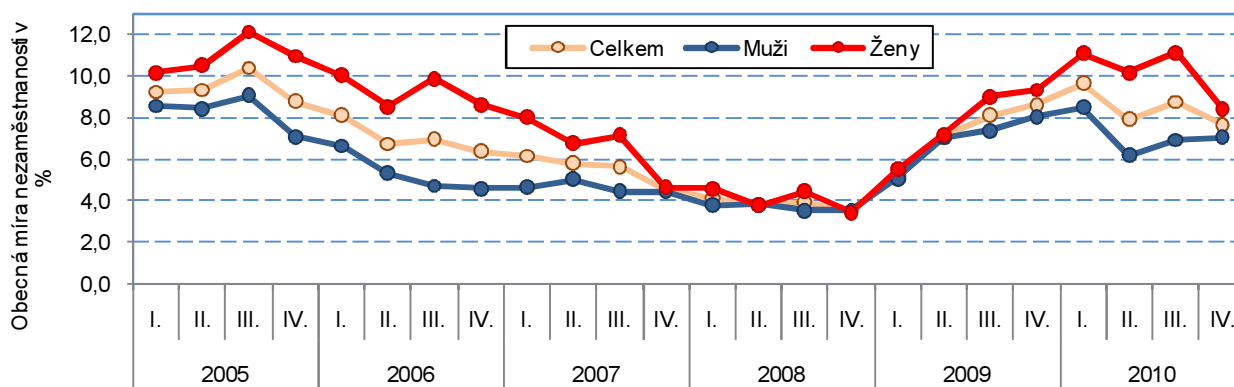
Graf 14 Míra ekonomické aktivity osob ve věku 15 a více let v letech 2005 až 2010

Obecná míra nezaměstnanosti nad republikovým průměrem

Růst obecné míry nezaměstnanosti v kraji začal již v 1. čtvrtletí roku 2009 a pokračoval až do počátku roku 2010. V průměru v roce 2010 dosahovala obecná míra nezaměstnanosti v kraji 8,5 %. Vzhledem k republikové hodnotě byla vyšší o 1,2 procentního bodu a ve srovnání s kraji ČR byla pátá nejvyšší.

Graf 15 Obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji v letech 2005 až 2010

Pokles počtu studujících na vysokých školách roste

Pokles počtu ekonomicky neaktivních osob do roku 2007 a růst v následujících letech, se projevil v přírůstku 6,2 tis. osob za období 2005 až 2010. Ke zvýšení výrazně přispěli především studující na vysokých školách, jejichž počet vzrostl o 4,4 tisíc. Jen o málo nižší byl nárůst ekonomicky neaktivních osob ze zdravotních důvodů, kde došlo ke zvýšení o 4,1 tis. osob. Třetím faktorem, který výrazně přispěl k nárůstu počtu ekonomicky neaktivních osob, byli starobní a invalidní důchodci, kterých přibýlo 3,5 tisíce.

Opačně působil pokles žáků základních škol ve věku 15 a více let o 1,9 tis. Stejný pokles byl zaznamenán také u osob, které se připravují na své povolání v učilištích. Zde však došlo k přesunu do skupiny studujících na středních školách. Poklesl také počet ekonomicky neaktivních z jiných důvodů (o 1,6 tis. osob) a osob čerpajících rodičovskou dovolenou (o 1,1 tis. osob). Celkem bylo v roce 2010 v kraji 219,3 tis. ekonomicky neaktivních osob.

Pracovní neschopnost:

Počty nemocensky pojištěných osob beze změn

Od roku 2004 se počet nemocensky pojištěných osob v kraji zvyšoval a nejvyššího stavu dosáhl v roce 2007. V následujícím roce došlo jen k mírnému snížení, ale hned v následujícím roce 2009 k výraznému propadu o 7,8 % (přes 18 tis. pojištěnců). Tento stav zůstal prakticky stejný i v posledním sledovaném roce 2010, kdy bylo v kraji zaevidováno 218 tisíc pojištěnců.

Nově nahlášených případů pracovní neschopnosti meziročně ubylo

V průběhu roku 2010 bylo v kraji nově nahlášeno 67,3 tis. případů pracovní neschopnosti (meziroční pokles 7,6 %), v tom 59,0 tis. případů pro nemoc (meziroční pokles o 8,7 %), 2,6 tis. pro pracovní úraz (nárůst o 1,4 %) a 5,6 tis. pro ostatní úrazy (zvýšení o 0,5 %).

Z celkově nahlášených případů pracovní neschopnosti připadlo 32, 2 tis. na ženy (ve srovnání s předchozím rokem jejich počet klesl o 8,0 %), v tom bylo 29,9 tis. případů pro nemoc (meziroční pokles o 9,0 %), 0,7 tisíce pro pracovní úraz (zvýšení o 3,9 %) a 1,7 tis. pro ostatní úrazy (nárůst o 7,7 %).

Graf 16 Počet nemocensky pojištěných osob ve Zlínském kraji a jejich okresní podíly (k 31. 12.)

V průměru loni v pracovním procesu denně chybělo 10 106 pracovníků

Všechny nahlášené případy si v roce 2010 vyžádaly celkem 3 689 tis. dnů pracovní neschopnosti, takže v průměru připadlo na jeden případ pracovní neschopnosti celkem 54,8 dní (v roce 2009 to bylo 57,0 dní), u žen 55,8 dní (o rok dříve 58,6 dní). V průměru tak bylo denně z pracovní činnosti vyřazeno celkem 10 106 lidí (meziroční úbytek 1 265 pracovníků, tj. pokles o 11,1 %), z nich 4 926 žen (meziroční pokles o 698 osob, tj. snížení o 12,4 %).

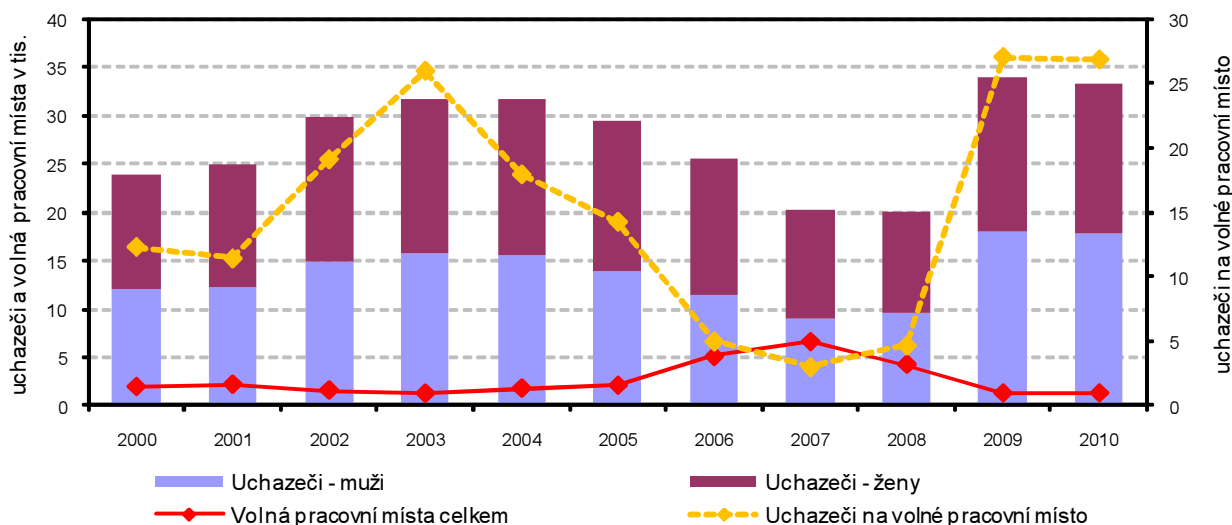
Nezaměstnanost:

Počet nezaměstnaných se meziročně mírně snížil

Hospodářská recese v letech 2009 a 2010 se negativně odrazila v nezaměstnanosti, která byla v kraji výrazně vyšší než v předchozích dvou letech. Proti rokům 2007 a 2008 vzrostl počet nezaměstnaných v kraji o více než 13 tisíc osob.

Na úřadech práce Zlínského kraje bylo koncem roku 2010 evidováno o 1,3 % nezaměstnaných méně než v roce 2009. Toto, i když jen částečné zlepšení, se vzhledem k nepříznivému vývoji v dalších krajích projevilo ve snížení podílu počtu nezaměstnaných na republikovém celku ze 6,3 % na 5,9 %. Ve struktuře se ve srovnání s údaji za republiku zvýšil podíl uchazečů se zdravotním postižením, absolventů a mladistvých.

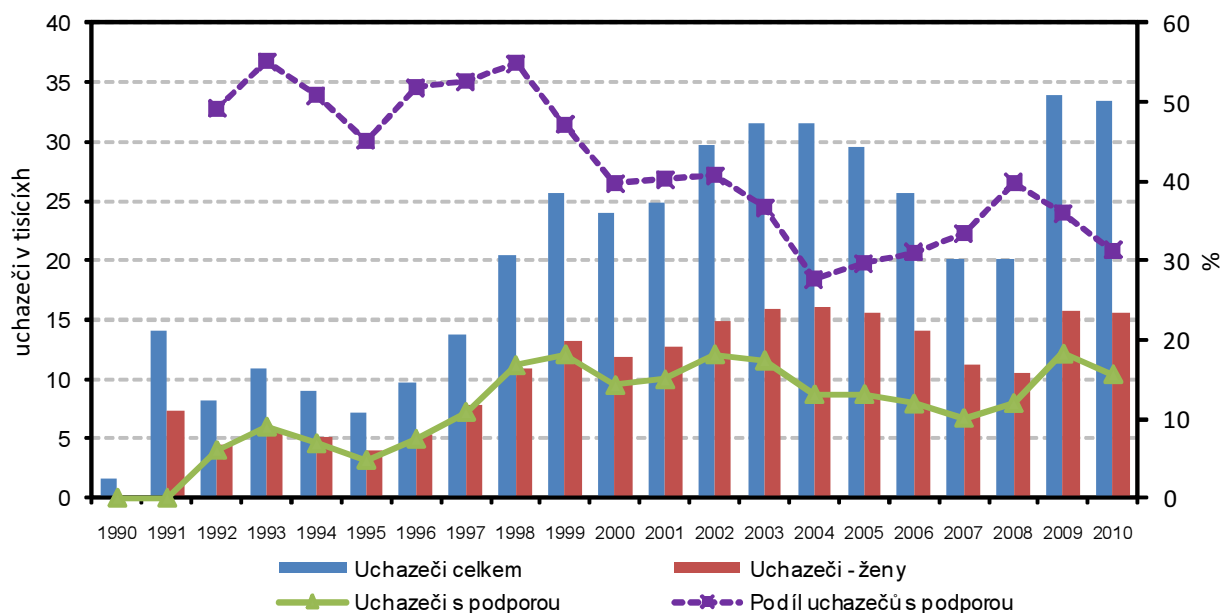
Graf 17 Žadatelé o práci a volná pracovní místa ve Zlínském kraji k 31. 12.

Podíl nezaměstnaných s podporou se snížil

Výrazněji se naopak snížil podíl žadatelů o práci s podporou v nezaměstnanosti. Celkem byla v kraji v uplynulém roce přiznána podpora 10 443 nezaměstnaným. Průměrná výše měsíční dávky činila 5 402 Kč.

Graf 18 Uchazeči o zaměstnání celkem a ženy a žadatelé s nárokem na podporu v nezaměstnanosti ve Zlínském kraji (k 31. 12.)

Podíl nezaměstnaných žen vzrostl

Také podíl nezaměstnaných žen z celkového počtu registrovaných žadatelů o práci meziročně vzrostl a dosáhl ve Zlínském kraji v loňském roce 46,9 % (v roce 2009 46,7 %) a byl o 0,9 procentního bodu nižší než republikový průměr.

Nejvíc vzrostl počet uchazečů o práci v evidenci delší než rok

Z hlediska délky evidence na úřadu práce vzrostly výrazně počty uchazečů, kteří byli v evidenci nezaměstnaných 12 až 24 měsíců (o 68,2 %) a nad 24 měsíců (o 33,8 %), méně se zvýšily počty evidovaných do 3 měsíců (o 9,1 %). V ostatních skupinách délek evidencí meziročně uchazečů ubylo. Pokles počtu uchazečů o práci v těchto skupinách délek nezaměstnanosti byl v podstatě vyrovnaný, zhruba třetinový.

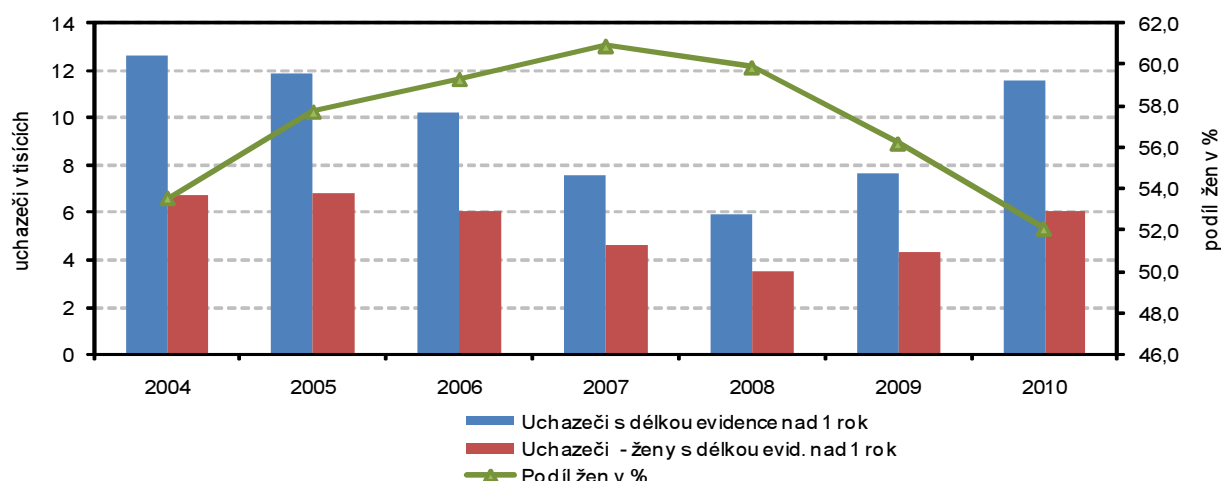
Počet nabízených volných pracovních míst opět klesl

Volných pracovních míst proti předchozímu roku ubylo o 0,6 %. Toto malé snížení se současným poklesem zájemců o práci se projevilo v nepatrném snížení počtu uchazečů na jedno pracovní místo z 27,0 na 26,8. Vzhledem k meziročnímu zvýšení počtu žadatelů zdravotně postižených o práci vzrostl jejich počet na jedno volné pracovní místo pro ně vhodné z 36,6 na 41,0.

Úřady práce se i v tomto roce aktivně zapojovaly do vytváření a podpory pracovních míst. Od počátku roku 2010 bylo takto v kraji vytvořeno 400 míst v oblasti veřejně prospěšných prací (v roce 2009 to bylo 194 míst), ve kterých bylo v průběhu roku umístěno 424 uchazečů o práci. Dále vzniklo 5 společensky účelných pracovních míst u zaměstnavatele s celkem 5 uchazeči, 934 vyhrazených společensky účelných pracovních míst s 929 žadateli (v roce 2009 bylo na 336 nových místech umístěno během roku 334 žadatelů) a 182 společensky účelných pracovních míst pro osoby samostatně výdělečně činné (osoby SVČ) (meziroční zvýšení o 57 osob, tj. o 45,6 %).

V chráněných dílnách se během sledovaného roku umístilo 23 osob na 16 v průběhu roku vytvořených místech. Na 36 chráněných pracovních místech se od počátku roku umístilo 47 lidí a 2 osoby SVČ se zdravotním postižením. Od počátku roku byl vydán příspěvek na provoz chráněných dílen a chráněných pracovních míst, a to i pro osoby SVČ zdravotně postižené, na 531 umístěných osob (v roce 2009 na 575 umístěných uchazečů). Od počátku roku 2010 bylo uzavřeno 4 393 dohod o rekvalifikaci (v předchozím roce 3 360 dohod, tj. zvýšení o 30,7 %).

Graf 19 Uchazeči Zlínského kraje s délkou evidence nad 1 rok

Mezi žadateli je nejvíce vyučených

Z hlediska vzdělání představují v kraji největší podíl mezi uchazeči o zaměstnání vyučení (46,0%). Následují osoby se základním vzděláním (17,5 %), s úplným středním vzděláním (16,9 %), vyučení s maturitou (6,8 %), s vysokoškolským vzděláním (4,6 %) a žadatelé o práci s bakalářským vzděláním tvoří 1,2 %. Ve srovnání s republikovými průměry jsou v kraji podprůměrné pouze podíly uchazečů bez vzdělání, se základním a s nižším středním vzděláním. U ostatních vzdělanostních skupin byl jejich podíl na celkovém počtu žadatelů o práci ve Zlínském kraji vždy vyšší než republikový.

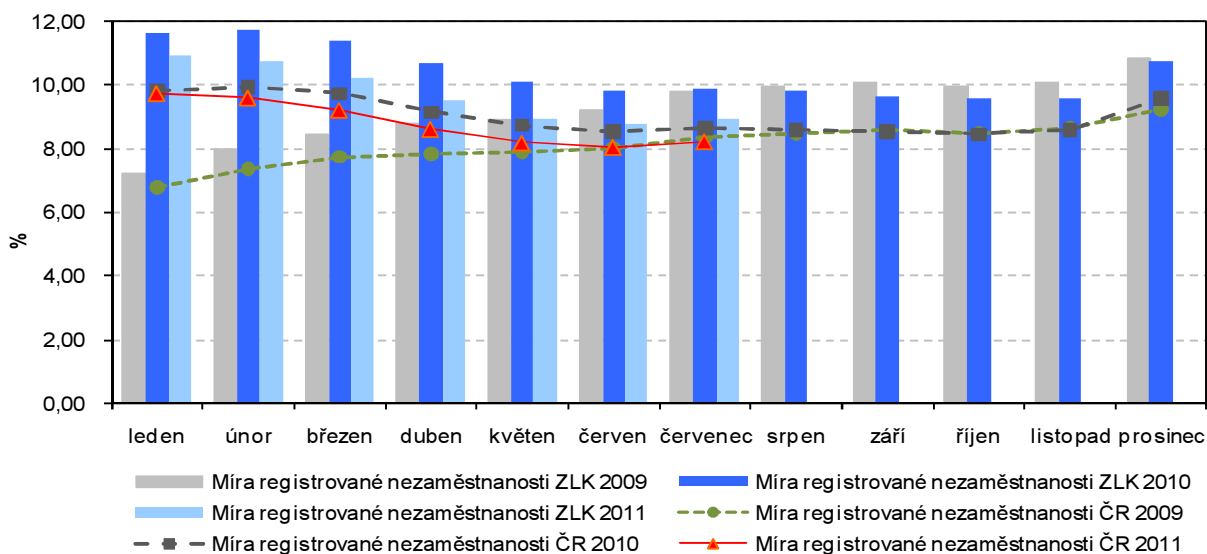
Míra nezaměstnanosti v kraji se meziročně nepatrně snížila

Míra nezaměstnanosti, která v kraji dosáhla ke konci roku 10,74 % byla vyšší než celorepubliková (9,57 %) a proti předchozímu roku se o 0,09 bodu snížila. Pouze ve Zlínském a Libereckém kraji byla míra registrované nezaměstnanosti nižší než k 31. 12. 2009. Krajská míra nezaměstnanosti žen (11,61 %) byla vyšší než mužů (10,07 %). Průměrný věk uchazečů o zaměstnání v kraji se zvýšil z 38,9 let na 39,9 let.

Míra nezaměstnanosti je již několik let nad republikovou hodnotou

Míra nezaměstnanosti podle jednotlivých měsíců byla ve Zlínském kraji od počátku roku 2008 vyšší než republiková. V jednotlivých měsících roku 2008 byl tento rozdíl velmi malý a pohyboval se nejvíce v setinách procentního bodu. V roce 2009 však začal rozdíl postupně narůstat a v prosinci 2009 dosáhl 1,59 procentního bodu. V měsících následujícího roku nárůst rozdílu zlínské a republikové míry nezaměstnanosti pokračoval. Nejvyšší rozdíl byl zjištěn v únoru 2010 (1,77 p.b.), nejnižší v listopadu (1,0 p.b.).

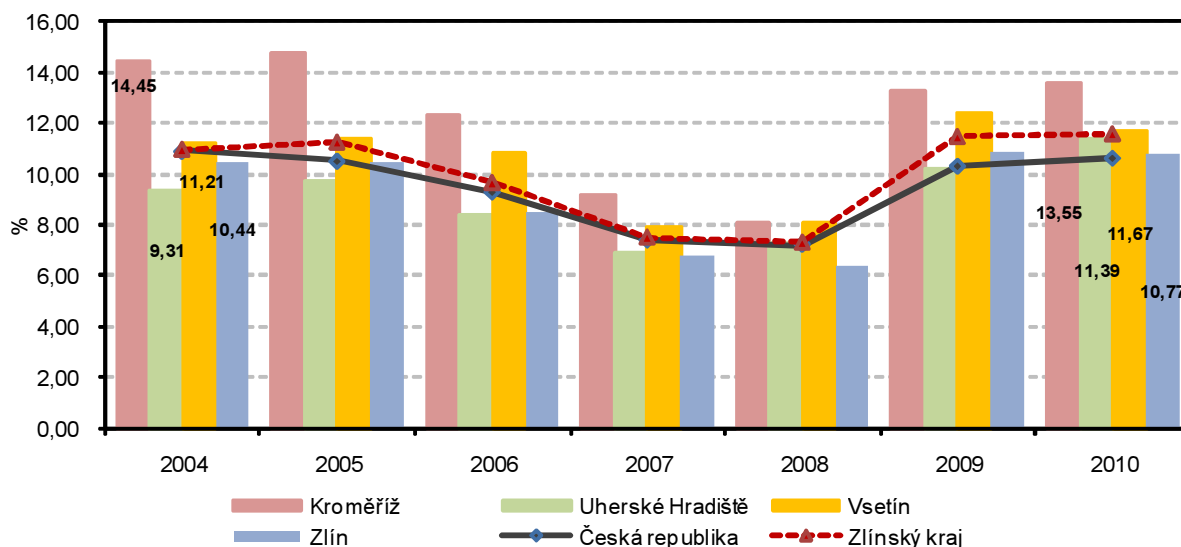
Graf 20 Míra registrované nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a ČR v jednotlivých měsících

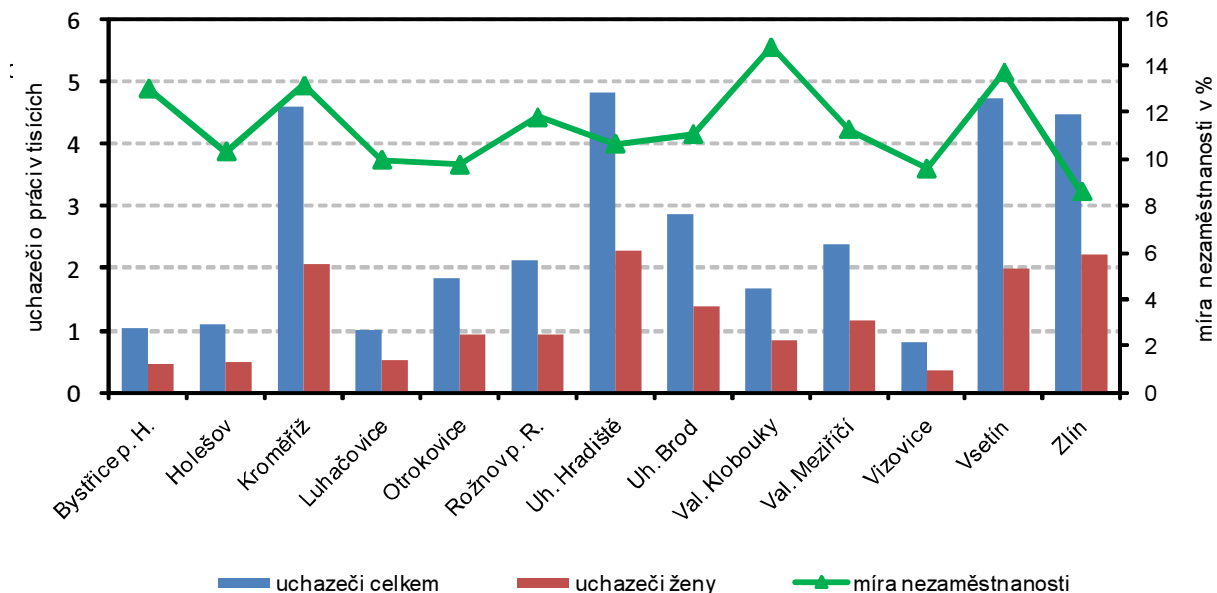
**Nejvíce
registrovaných
žadatelů o práci
bylo v okrese Zlín**

Ve všech okresech kraje byl vývoj počtu uchazečů o práci registrovaných úřady práce obdobný jako krajský. V počátku 90. let 20. století byl nejvyšší počet registrovaných nezaměstnaných v okrese Vsetín, a tato „přední“ pozice mu s výjimkami v letech 2002 až 2004 vydržela až do roku 2009, kdy byl předstížen okresem Zlín. Také v roce 2010 bylo registrováno nejvíce žadatelů o práci ze zlínského okresu. Okresy Kroměříž a Uherské Hradiště měly od samého počátku sledování výrazně méně registrovaných uchazečů než v okrese Zlín a Vsetín. Od roku 2008 bylo nejméně uchazečů o práci registrováno v okrese Kroměříž.

Graf 21 Míra nezaměstnanosti v republice, ve Zlínském kraji a jeho okresech (k 31. 12.)

Graf 22 Uchazeči a míra nezaměstnanosti v ORP Zlínského kraje na konci roku 2010

**Zaměstnávání
cizinců:
Počet cizinců na
trhu práce
meziročně vzrostl**

Růst počtu ekonomicky aktivních cizinců vystřídal v roce 2009 pokles, který na celorepublikové úrovni pokračoval i v roce 2010. Ve Zlínském kraji byl však nahrazen mírným zvýšením, které nastalo ve všech jeho okresech. Meziročně vzrostl počet cizinců na trhu práce Zlínského kraje o 4,9 % na 7 156 osob, což představuje 2,4 % z celkové pracovní síly kraje (v ČR 3. nejnižší podíl). Největší soustředění cizinců si neustále udržuje okres Zlín (okolo 40 %), naopak v okrese Kroměříž je to mírně pod 10 % hranicí. Ve zbylých dvou okresech se podíly pohybují okolo jedné čtvrtiny.

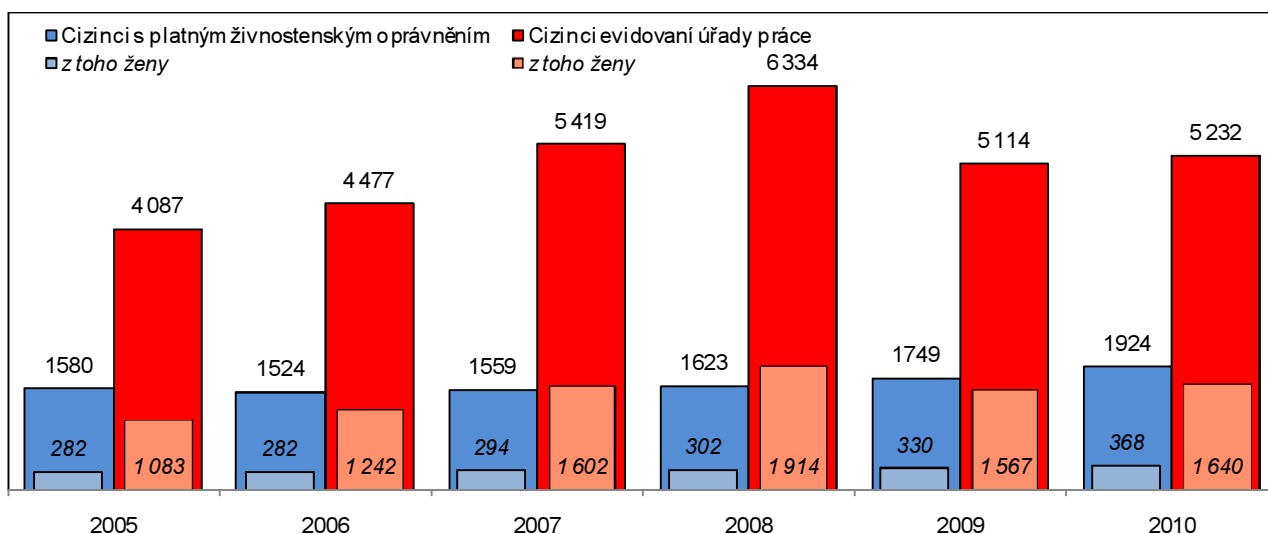
Převaha cizinců ze zemí EU

Jednoznačná převaha osob ze zemí EU je způsobena vysokým zastoupením občanů Slovenska (62,5 % z celkového počtu zaměstnaných cizinců v kraji v roce 2009). Meziroční nárůst počtu cizinců ze zemí EU o 6,6 % na 5 200 osob vedl ke zvýšení podílu této složky ve struktuře ekonomicky aktivních cizinců v roce 2010 na 72,7 %. Z celkového počtu ekonomicky aktivních cizinců ze zemí EU bylo 82,1 % evidováno úřadem práce, tedy v postavení zaměstnanců. Je to o 6,6 procentního bodu méně než na úrovni ČR a mezi kraji je to čtvrtý nejnižší podíl.

Téměř tři čtvrtiny cizinců jsou v postavení zaměstnanců

Rychlejší meziroční nárůst osob s živnostenským oprávněním než osob evidovaných úřady práce vedl ke zvýšení zastoupení osob tohoto typu aktivity ve struktuře zaměstnaných cizinců v kraji z 25,5 % v roce 2009 na 26,9 % v roce 2010. I nadále tedy převládali cizinci v postavení zaměstnanců, na které připadl podíl 73,1 % (5 232 osob). Z nich 10,3 % mělo platné povolení k zaměstnání, 8,1 % povolení nepotřebovalo a 81,6 % připadlo na občany EU/EHP a Švýcarska.

Graf č. 23 Zaměstnanost cizinců podle typu ekonomické aktivity ve Zlínském kraji v letech 2005 až 2010

Nízké zastoupení žen

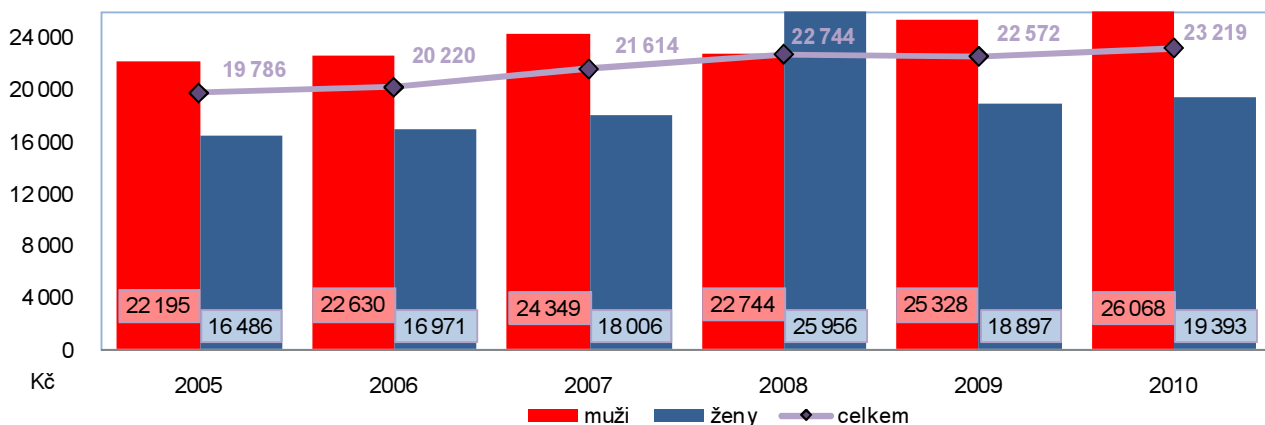
Zastoupení žen mezi zaměstnanými cizinci ve Zlínském kraji je dlouhodobě pod republikovou úroveň, v roce 2010 to bylo 5,1 procentního bodu a zjištěná hodnota 28,1 % byla třetí nejnižší mezi kraji. Podílem žen na počtu cizinců s platným živnostenským oprávněním 19,1 % zaujal Zlínský kraj nejnižší příčku mezi kraji, zatímco u cizinců v postavení zaměstnanců byl podíl žen 31,3 % čtvrtý nejnižší.

Mzdy:

Nejpomalejší růst průměrné hrubé mzdy

Vývoj průměrných mezd v kraji v posledních letech ve srovnání s ostatními kraji není příznivý. V roce 2005 se vyšší průměrné měsíční hrubé nominální mzdy 19 786 Kč ještě řadil doprostřed mezi kraje (6. místo). Nárůst mzdy na 23 219 Kč v roce 2010 představoval nejnižší tempo růstu a posunul Zlínský kraj na předposlední místo mezi kraji.

Graf č. 24 Průměrná hrubá nominální mzda ve Zlínském kraji v letech 2005 až 2010

Průměrná mzda mužů převyšuje průměrnou mzdu žen

Postupný nárůst průměrné hrubé mzdy v období 2005 až 2010 byl zaznamenán pouze u žen, u mužů byl vývoj značně nerovnoměrný. V roce 2010 došlo k meziročnímu zvýšení mezd, a to u mužů o 2,9 % na 26 068 Kč, u žen o 2,6 % na 19 393 Kč. Rozdílný mzdový vývoj mezi muži a ženami se ve sledovaném pětiletém období opět prohloubil.

Rozdílnou mzdovou úroveň ovlivňuje struktura zaměstnanosti

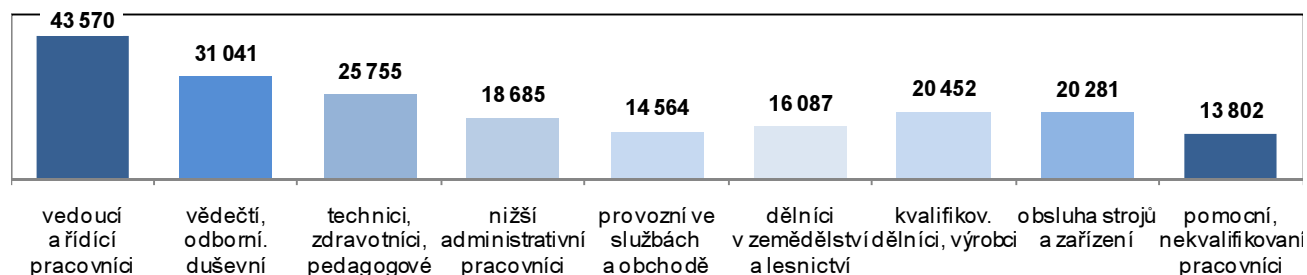
Mzdy žen jsou obecně nižší i v důsledku odlišné struktury zaměstnanosti. Existují rozdíly v zastoupení obou pohlaví ve struktuře pracovních míst a ty se pak projevují i v jednotlivých odvětvích národního hospodářství. Příkladem může být vysoký podíl žen mezi nižšími administrativními pracovníky, kde je průměrná mzda 18 685 Kč nebo výrazná převaha mužů mezi řemeslníky, kvalifikovanými výrobci a zpracovateli (20 452 Kč).

Odlišný vývoj mezd podle profesí

Růst průměrných mezd ve všech hlavních třídách zaměstnání po roce 2005 byl v krizovém roce 2009 nahrazen propadem nominálních mezd u dělnických profesí (s výjimkou pomocných a nekvalifikovaných pracovníků). V následujícím roce pokračoval pokles jen u dělníků v zemědělství a lesnictví, u kvalifikovaných dělníků a u obsluhy strojů a zařízení se průměrná mzda opět zvýšila. Podobně i u nižších administrativních pracovníků pokles průměrné mzdy v roce 2009 vystřídal mírný nárůst v následujícím roce.

U vedoucích a řídicích pracovníků došlo k poklesu až v roce 2010. V celém období let 2005 až 2010 narůstaly mzdy vědeckých, odborných a duševních pracovníků, dále pracovníků ve třídě technici, zdravotníci a pedagogové, ve třídě provozní ve službách a obchodě a také u pomocných nekvalifikovaných pracovníků.

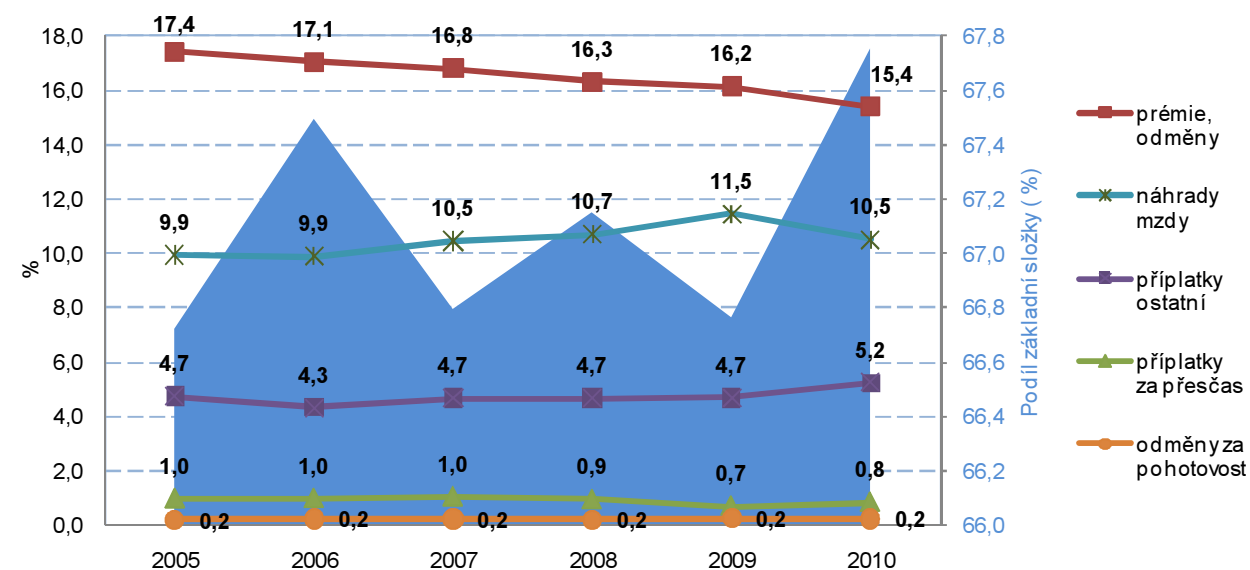
Graf č. 25 Průměrné hrubé měsíční mzdy podle KZAM ve Zlínském kraji v roce 2010 (v Kč)

Struktura mezd se změnila

Stejně jako ve většině krajů i ve Zlínském se ve srovnání s rokem 2005 změnila struktura mezd. Zvýšil se podíl základní složky mzdy a poklesl podíl prémie a odměn. Mírně vzrostlo i zastoupení náhrad mezd a ostatních příplatků.

Graf č. 26 Struktura průměrné hrubé měsíční mzdy ve Zlínském kraji v letech 2005 až 2010

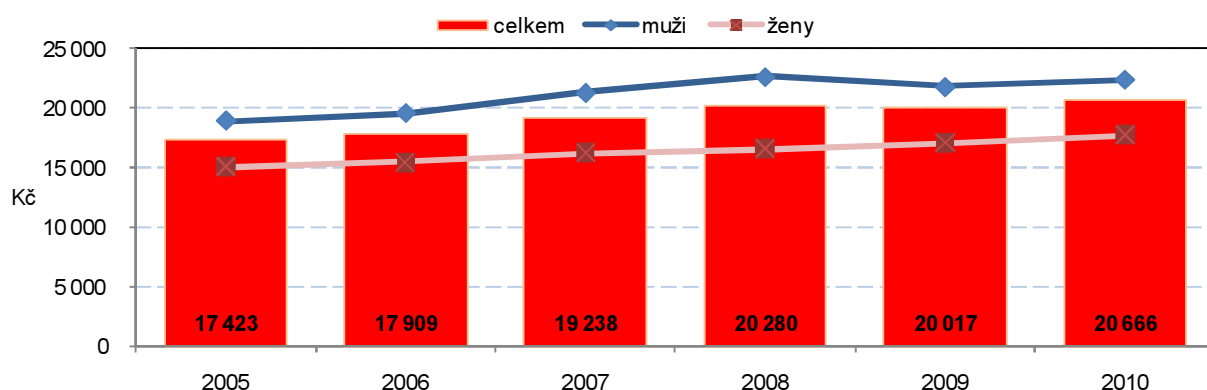

Průměrná mzda reálně vzrostla o 1,4 %

Vývoj reálné mzdy ovlivňuje zvyšující se cenová úroveň (inflace), vyjádřená indexem spotřebitelských cen. Ten v roce 2010 činil 101,5 %. Celková průměrná reálná mzda tak v roce 2010 meziročně vzrostla o 1,4 %.

Graf č. 27 Medián hrubé měsíční mzdy ve Zlínském kraji v letech 2005 až 2010

Medián mezd potvrzuje podprůměrnou úroveň mezd v kraji

Na základě mediánu hrubých měsíčních mezd se Zlínský kraj v mezikrajském srovnání řadil v roce 2005 na 8. místo. Zvýšení hodnoty tohoto ukazatele v roce 2008 na 20 280 Kč představovalo nejnižší tempo růstu mezi kraji a kraj se přesunul až na 12. místo. Snížení v roce 2009 a následný nárůst v roce 2010 na 20 666 Kč již pořadí kraje neovlivnilo.

Důchody:

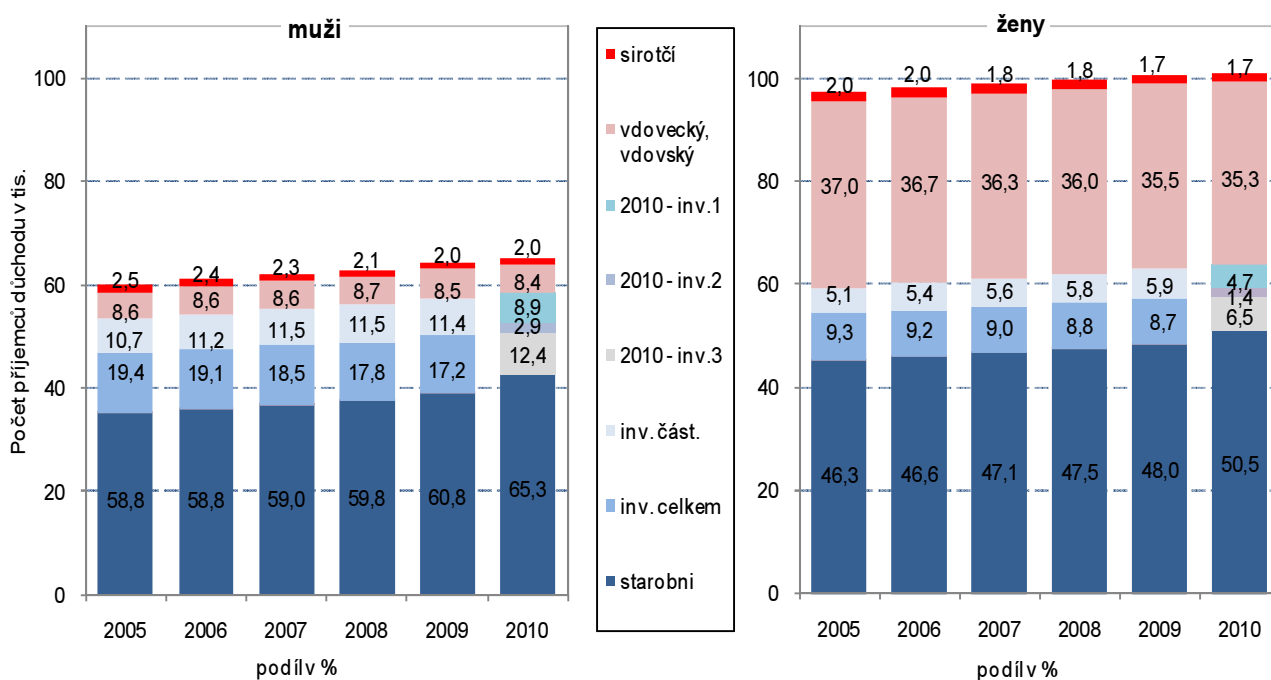
Počet příjemců důchodů se zvyšoval

Počet příjemců důchodů v kraji vzrostl od roku 2005 o 8 874 osob na 166 311 v roce 2010, tedy průměrně o 1,1 % ročně. Nárůst byl rychlejší u mužů, průměrná roční změna byla 1,6 %, u žen to bylo 0,8 %. Tento vývoj se projevil snížením zastoupení žen v celkovém počtu příjemců důchodů o jeden procentní bod na 60,9 % v roce 2010.

Převládají příjemci starobních důchodů

Rozhodující podíl příjemců důchodu u obou pohlaví představují příjemci starobních důchodů, u mužů je však podíl vyšší, v roce 2010 to bylo 65,3 %, u žen 50,5 %. Významný rozdíl je u pozůstalostních důchodů. Zatímco u mužů byl podíl příjemců vdoveckých důchodů 8,4 %, u žen to bylo 35,5 % (v absolutním vyjádření 8 487 proti 35 689). Zhruba o 3 tis. osob vyšší počet příjemců invalidních důchodů - mužů (15 780 osob) představuje v celkové struktuře podíl 24,2 %, kdežto u žen je to 12,5 %. Zbývající položkou ve struktuře příjemců důchodů jsou sirotčí důchody, na které připadá u mužů 2,0 %, u žen 1,7 %.

Graf 28 Struktura příjemců důchodů ve Zlínském kraji v letech 2005 až 2010

Rychlejší nárůst počtu invalidních důchodců - žen

Počet invalidních (částečných i celkových) vzrostl do roku 2009 u mužů o 1,8 %, u žen byl nárůst rychlejší, a to o 4,9 %. Ve struktuře počtu příjemců se to projevilo jen mírným zvýšením podílu u žen z 14,4 % na 14,6 %, u mužů došlo k poklesu z 30,1 %

Invalidní důchody v roce 2010 nově

na 28,7 %. U obou pohlaví došlo ke snížení podílu osob pobírajících plný invalidní důchod a zvýšil se i podíl osob s částečným invalidním důchodem (stejně jako v ČR). Přejít na nový systém invalidních důchodů v roce 2010 přinesl rozdělení důchodů podle procentního poklesu pracovní schopnosti do tří stupňů. Další změnou byla přeměna invalidního důchodu na starobní u poživatelé invalidního důchodu od věku 65 let. Výsledkem bylo snížení podílu příjemců invalidních důchodů v roce 2010 na 24,2 % u mužů a 12,5 % u žen.

Důchody v kraji rostly v průměru o 5,5 % ročně

Důchody v kraji rostly stejně rychle jako na úrovni republiky, tedy od roku 2005 v průměru o 5,5 % ročně u obou pohlaví. V roce 2010 představoval průměrný důchod u mužů 10 292 Kč, u žen 9 303 Kč a v mezikrajském srovnání to byl třetí a čtvrtý nejnižší průměrný důchod. Zatímco v roce 2005 převyšoval průměrný důchod mužů o 748 Kč průměrný důchod žen, v roce 2010 to bylo díky stejnému tempu růstu důchodů u obou pohlaví již o 989 Kč.

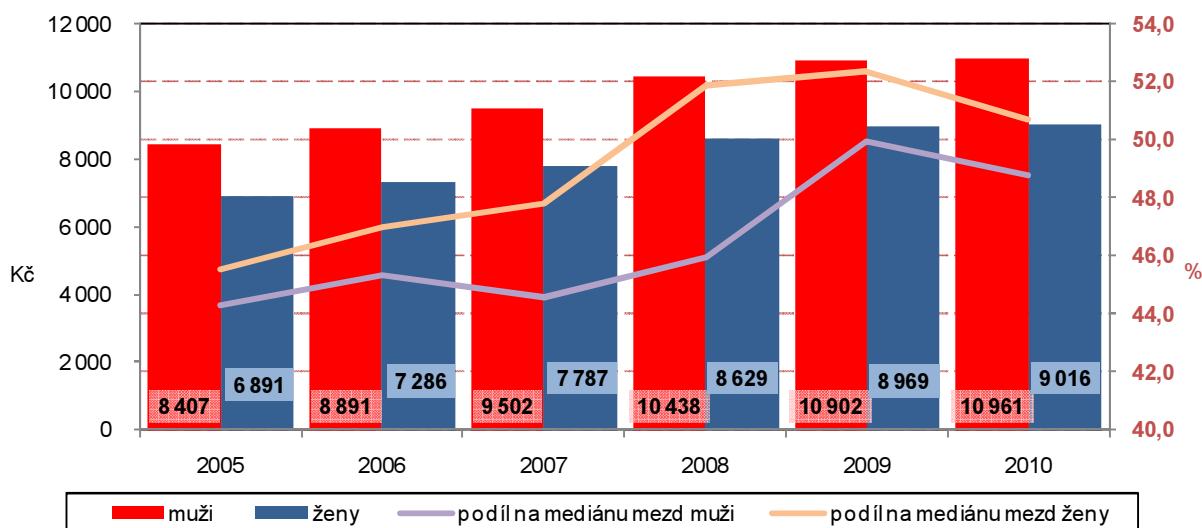
Starobní důchody jsou čtvrté nejnižší mezi kraji

Přestože rozdíly v průměrné výši starobního důchodu nejsou mezi kraji příliš vysoké (mezi nejvyšším a nejnižším je u mužů 999 a u žen 1 228 Kč), řadí se Zlínský kraj výši průměrného starobního důchodu na 11. místo mezi kraji, a to u obou pohlaví. Od roku 2005 vzrostl starobní důchod u mužů v kraji o 30,4% na 10 961 Kč, u žen o 30,8% na 9 016 Kč. I když u žen byl nárůst za sledované období mírně vyšší než u mužů, prohloubil se rozdíl mezi nimi z 1 517 Kč na 1 944 Kč v roce 2010.

Podíl starobních důchodů na mediánu mezd vzrostl ve všech krajích

Při hodnocení starobních důchodů ve vztahu ke mzdám prostřednictvím mediánu jsou v Hl. m. Praze hodnoty 38,1 % u mužů a 39,0 % nejnižší podíly starobních důchodů na mediánu mezd v republice. Nízká úroveň mezd ve Zlínském kraji (třetí nejnižší medián mezd mezi kraji) i starobních důchodů (čtvrté nejvyšší) vede k relativně vysokým podílům (čtvrté nejvyšší) starobních důchodů na mediánu mezd. V roce 2010 to bylo u mužů 48,8 %, u žen 50,7 %. V důsledku rychlejšího tempa růstu starobních důchodů než mezd došlo ve srovnání s rokem 2005 ve všech krajích ke zvýšení podílu důchodů na mediánu mezd. Ve Zlínském kraji byl nárůst u mužů nejvyšší – o 4,5 procentního bodu, u žen třetí nejvyšší - o 5,1 procentního bodu.

Graf 29 Starobní důchody a jejich podíl na mediánu mezd ve Zlínském kraji

Roste počet osob s předčasným důchodem

Předčasné odchody do důchodu významně ovlivňují celkové počty příjemců důchodu. U žen nárůst počtu příjemců předčasného důchodu o 41,9 % v období let 2005 až 2010 odpovídal vývoji na republikové úrovni. Výraznější rozdíl byl u mužů, kde byl v kraji nárůst o 33,0 %, kdežto v ČR o 57,0%. Podíl předčasných důchodů na celkovém počtu starobních důchodů v kraji se zvýšil z 19,5 % v roce 2005 na 25,5 % v roce 2010. V rámci kraje je tento podíl nejvyšší v okrese Vsetín (31,7 %), naopak nejmenší v okrese Kroměříž (20,1 %). Ve všech krajích ubývá osob s předčasným důchodem o 2 roky dříve a naopak roste s odchodem o tři roky dříve. V roce 2010 to bylo 99,3 % z celkového počtu příjemců předčasných důchodů.

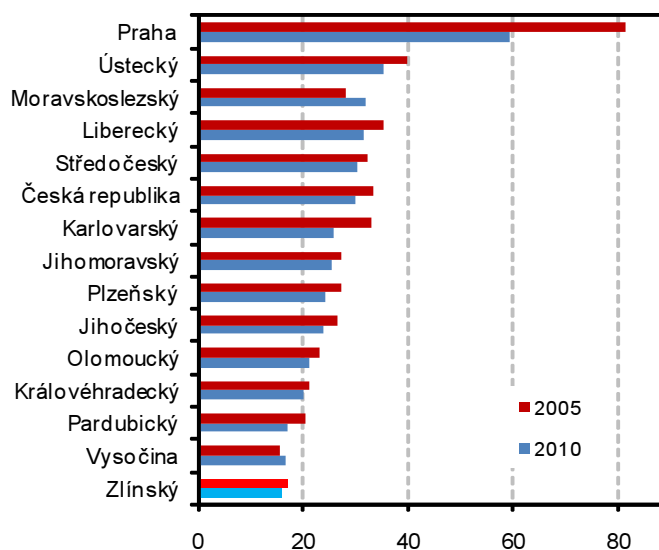
Kriminalita: Ve Zlínském kraji bylo nejméně trestných činů na

Ve Zlínském kraji i nadále pokračoval klesající trend v počtu zjištěných trestných činů, který s výkyvy v letech 1998, 2002 a 2007 trvá již od poloviny 90. let. V roce 2010 bylo v kraji spácháno celkem 9 430 trestných deliktů a proti předchozímu roku se jejich počet snížil o 6,1 %. Republikový podíl dosáhl 3,0 %, stejně jako v roce 2009.

tisíc obyvatel

Ve Zlínském kraji byl zjištěn čtvrtý nejnižší počet trestných činů. Méně jich bylo spácháno jen v krajích Karlovarském, Vysočině a Pardubickém. Ještě lépe je na tom kraj v přepočtu na tisíc obyvatel, neboť vykázal, stejně jako v roce 2009, nejnižší hodnotu ukazatele v republice.

Graf 30 Zjištěné trestné činy celkem na tis. obyvatel v krajích a ČR

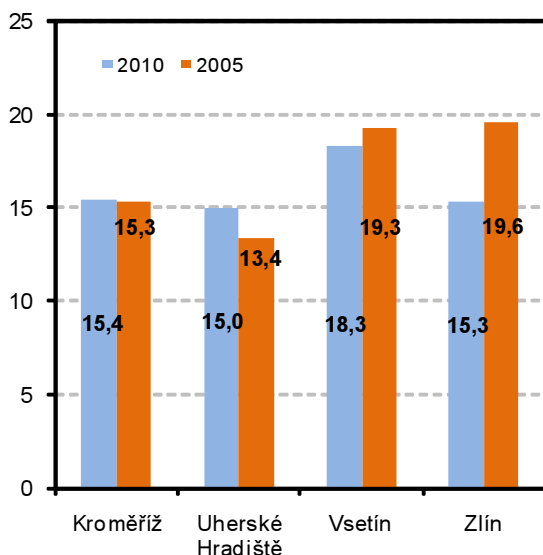

Nejvíce trestných činů bylo zjištěno v okrese Zlín

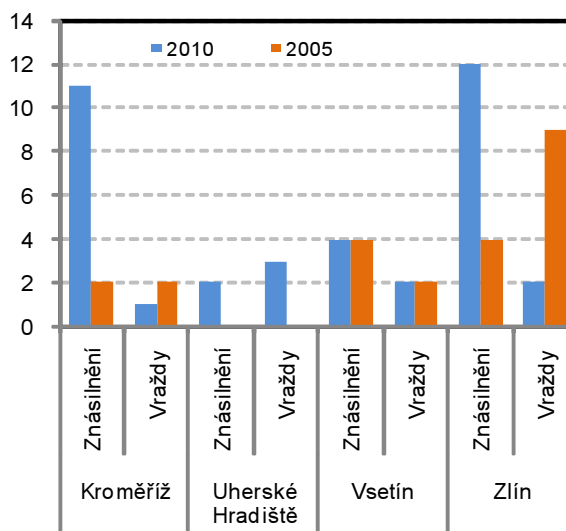
Mezi okresy v celkové zjištěné trestné činnosti vyšel nejlépe okres Kroměříž a nejhůře dopadl okres Zlín. Tento stav se netýká pouze roku 2010, ale celého období po roce 2000.

V přepočtu trestných činů na tisíc obyvatel byl pokles proti předchozímu roku zaznamenán v okresech Kroměříž, Uherské Hradiště a Zlín. V okrese Vsetín došlo k jeho mírnému zvýšení.

Graf 31 Zjištěné trestné činy na tisíc obyvatel v okresech Zlínského kraje

Graf 32 Znásilnění a vraždy v okresech Zlínského kraje

Druhá nejvyšší objasněnost mezi kraji

Procento objasněných trestných činů je ve Zlínském kraji ve srovnání s republikovým průměrem dlouhodobě vyšší. V roce 2010 bylo o 14,3 procentních bodů vyšší než objasněnost celorepubliková a mezi ostatními kraji se Zlínský kraj umístil na druhé pozici za Karlovarským.

Dopravní nehody: Automobilů v kraji opět přibýlo

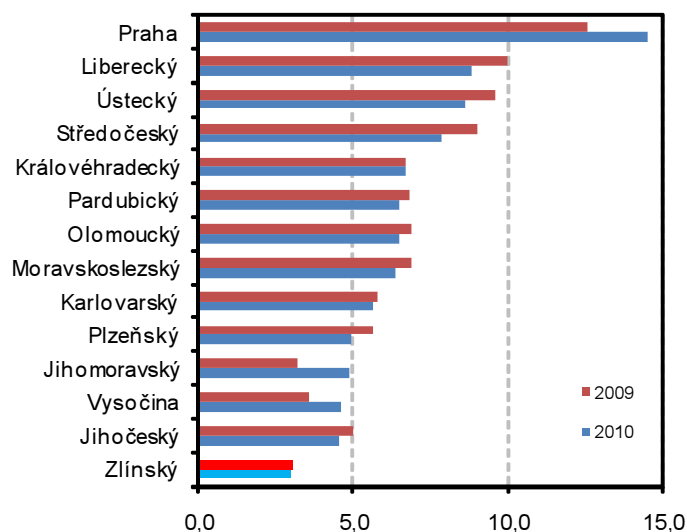
Na konci roku 2010 bylo ve Zlínském kraji evidováno celkem 356,8 tisíc motorových vozidel, z toho 223,6 tisíc osobních automobilů, 28,6 tisíc nákladních aut, 47 tisíc motocyklů a 902 autobusů. Proti stejnému období předchozího roku se zvýšil nejvíce počet osobních automobilů (o 1,5 %), dále pak nákladních vozidel (o 0,7 %)

a motocyklů (o 2,2 %). Naopak autobusů ubylo 2,7 %.

Zlínský kraj měl druhý nejmenší počet nehod

Nahlášeno bylo celkem 1 780 dopravních nehod, což je druhý nejnižší počet po Karlovarském kraji. Proti předchozímu roku se počet nehod snížil jen nepatrně (o 0,1 %). Podíl Zlínského kraje na celkovém počtu nahlášených dopravních nehod v ČR v roce 2010 činil 2,4 %. Porovnání s dřívějšími lety není možné, neboť od roku 2009 platí změna pravidel pro hlášení dopravní nehody Policii ČR (zranění nebo škoda nad 100 tis. Kč).

Graf 33 Nehody na tisíc obyvatel v krajích ČR

Zlínský kraj měl nejméně nehod na tisíc obyvatel

V přepočtu 3,0 nehod na tisíc obyvatel se stal Zlínský kraj nejlepším krajem vůbec. Při nehodách bylo zraněno 172 osob těžce, 1 122 lehce a nepřežilo 40 osob. Proti předchozímu roku se snížil počet usmrcených o 7,0 %, těžce zraněných o čtvrtinu, zatímco lehce zraněných mírně přibýlo (o 1,2 %).

Škody způsobené při nehodách za rok vzrostly

Škody způsobené při dopravních nehodách meziročně vzrostly o 11,1 %, tj. o 13 mil. Kč na 127 mil. Kč. Podíl kraje na vyčíslených škodách v celé republice se meziročně zvýšil o 0,3 procentního bodu na 2,6 %.

Graf 34 Škody vzniklé při dopravních nehodách v krajích ČR (v mil. Kč)

